

ادبیات تطبیقی از آغاز پیدایش خود تاکنون فراز و نشیب‌های زیادی را تجربه کرده و کوشیده است در برابر دگرگونی‌های زمان نرمش و انعطاف لازم را از خود نشان دهد. این دانش جدید از نیمه دوم قرن بیستم به بعد تحولی شگرف یافت تا بدانجا که می‌توان گفت گشودگی نسبت به دیگری فرازبانی و فرافرنگی از معدود موارد مورد اتفاق تطبیق‌گران در ادبیات تطبیقی است. از همان آغاز پیدایش این رشته، همواره بحث‌های زیادی پیرامون این حوزه از دانش مطرح بوده است: چالش اصطلاح؛ چالش حدود و مرزهای ادبیات تطبیقی؛ چالش روش پژوهش در ادبیات تطبیقی و... این مباحث در نهایت، ادبیات تطبیقی را غنی‌تر کرد و قلمروهای جدیدی را به این دانش افزود.

هدف نشریه علمی "پژوهش‌های ادبیات تطبیقی" دانشگاه تربیت مدرس نیز بررسی مناسبت‌ها و تعامل میان "ادبیات ملت‌های مختلف" و نیز "تعامل ادبیات با دیگر رشته‌های علوم انسانی" (جامعه‌شناسی، سیاست، اقتصاد، روان‌شناسی، فلسفه، ادیان، حقوق و...) و هنرهای زیبا (موسیقی، نقاشی، خطاطی، تئاتر، سینما و...) و علوم طبیعی و پایه (شیمی، فیزیک، اخترشناسی، زمین‌شناسی، پزشکی، زیست‌شناسی و...) است. مباحث بینارشته‌ای و حیطه‌های پژوهشی جدیدتر مانند ادبیات مهاجرت و مهاجران، ادبیات و اگزوتیسم، ادبیات اقلیت‌ها، ادبیات و ترجمه پژوهی، جهانشمولی ادبیات، ادبیات پسااستعماری، ادبیات جهان، ادبیات و علوم دیجیتال، ادبیات و محیط زیست، ادبیات و تروریسم و... از اولویت‌های پژوهشی این مجله است. تلاش می‌شود جدیدترین حوزه‌های پژوهش در ادبیات تطبیقی معاصر را به خوانندگان خود معرفی کنیم و برای تحقق این مطلوب، دست یاری به سوی پژوهشگران دغدغه‌مند و زمینه‌مند دراز می‌کنیم تا بتوانیم مجله را به افق‌ها و چشم‌اندازهای درخشان‌تری برسانیم. نیز کوشیده‌ایم تا توازنی نسبی بین مقاله‌ها از زبان‌ها و ادبیات‌های مختلف داشته باشیم؛ گرچه اکثر مقاله‌ها با محوریت تطبیق بین ادبیات فارسی و عربی یا فارسی و انگلیسی است و مباحث بینارشته‌ای کمتر مورد توجه پژوهشگران است.

امید، آنکه پژوهشگران گرامی به هدف ادبیات تطبیقی که تقویت ادبیات و فرهنگ و هویت ملی، و فهم بهتر و ژرف‌تر ادبیات و پدیده‌های ادبی است توجه بیشتری کنند و پژوهش‌های تطبیقی در ایران را از درافتادن هرچه بیشتر در کژاندیشی، سطحی‌نگری، شتابزدگی، و تکرار ملال‌آور برهانند.

دکتر هادی نظری منظم

سردبیر مجله پژوهش‌های ادبیات تطبیقی